

روایت حجت الاسلام منتظری از تلاش ۶ وزیر علیه فیلترینگ

دادستان:

شریک جرم وزرا نشدم

گروه جامعه: دادستان کل کشور گفت: شش وزیر از من خواستند تا برای رفع فیلتر برخی شبکه‌ها جلسه بگذاریم، ولی من نرفتم و قبول نکردم، زیرا شریک در جرم خواهم شد. حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدجعفر منتظری در سومین همایش...

صفحه ۱۳

پنجشنبه ۲۵ مرداد ۱۳۹۷ • ۴ ذی‌الحجه ۱۴۳۹ • ۱۶ آگوست ۲۰۱۸

روحانی: آمریکا کاری کرده که شرایط مذاکره را از بین برده؛ روند خوبی داشتیم اما خودش آن را تخریب کرد

- آمریکا و «ناتو» می‌خواستند به ساحل خزر برسند

پل مذاکره

- روایتی از مذاکرات مخفیانه با دولت صدام پس از جنگ

صفحه ۶

توضیحات ظریف درباره کنوانسیون خزر

سه‌م ایران نه در گذشته ۵۰ درصد بوده و نه الان ۱۱ درصد

گروه سیاست: محمدجواد ظریف در پاسخ به پرسش سایت «الف» مبنی بر اینکه برخی این شبهات را مطرح می‌کنند که سه‌م ایران ۵۰ درصد بوده و درحال‌حاضر به ۱۱ درصد رسیده است، آیا این موضوع صحت دارد؟ گفت: «خیر؛ نه در هیچ زمانی در گذشته...

صفحه ۶

سال پانزدهم • شماره ۳۲۲۲ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

کدام دشمن؛ بحران آب

علی شمس‌اردکانی

اگر آب کمیاب شده، ناشی از تجاوز به سیر طبیعی، شرعی، قانونی، عقلی و عرفی منابع آب است. اگر آب کمیاب شده، ناشی از تجاوز به حق‌الناس، حق‌الله و حق طبیعت در کاربری غیرعقلانی و غیراقتصادی آب است. حق‌الناس مستتر در حقابه‌ها که در عرف و قانون و شرع تعریف شده، مورد تجاوز قرار گرفته و هیچ دادگاه و مرجعی به این تجاوز تمدن‌بربادده رسیدگی نمی‌کند! البته در همه جوامع حقابه رعایت می‌شود و در حقوق بین‌الملل هم طبق قراردادهای عمل می‌شود ولی معلوم نیست چرا افغانستان به حقابه ایران تجاوز می‌کند و دولت ایران از اقدام بین‌المللی در مقابل این تجاوز در مجامع بین‌المللی وامانده است؟ چرا ترکیه حقابه دجله، فرات، اروند و هورالعظیم را پشت سدهای متعدد حبس کرده و هیچ قوه جلوگیری‌کننده‌ای از این تجاوز در صحنه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی وجود ندارد؟! در صحنه داخلی حقابه‌های منطقه‌ای و استانی رعایت نمی‌شود و قانون مطاع نیست؟! زمانی یک استان همسایه بدون توجه به حق‌الناس موجود با سابقه تاریخی از زمان مادها براساس یک نظر ساده‌انکارانه و عوام‌گرا، اعلام می‌کند تپه‌های دو طرف زاینده‌رود را که هیچ‌گونه سابقه کشت ندارند، بکارید و در نتیجه دشت تاریخی و تمدن‌ساز اصفهان را می‌خشکاند(۱) زمانی حق‌الناسی را که یکی از بزرگ‌ترین دانشمندان تاریخ تشیع، مرحوم شیخ بهایی اعلی‌الله مقامه در طومار معروف خود محاسبه، ثبت و عمومی کرده، یک عوام‌فریب بر هم می‌زند و فرصت طلبان نیز حق مشروع مردمان پایین‌دست رودخانه را نادیده می‌گیرند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

«دیپلمات» یا «قصه‌پرداز»؟

سیدنصرالله ججاری . استاد دانشگاه

چندی پیش یادداشتی از آقای سیدحسین موسویان در روزنامه اعتماد و به‌تبع آن در دیگر رسانه‌ها با عنوان «پیشنهاد جالب موسویان به روحانی: «ترامپ» را به تهران دعوت کن و همراه سردار سلیمانی یا او دیدار کن»، منتشر شد و بازتاب گسترده‌ای نیز در افکار عمومی یافت. در یادداشت مذکور این دیپلمات بلندپایه سابق و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای پیشین در واکنش به اعلام آمادگی رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا برای مذاکره بدون پیش‌شرط با ایران متذکر شدند: «در چنین شرایطی اگر من جای آقای روحانی بودم، با تصمیم شورای عالی امنیت ملی و موافقت مقام معظم رهبری در پاسخ به پیشنهاد آقای ترامپ به ایشان پیشنهاد می‌کردم به تهران سفر کند و قبل از گفت‌وگوهای کاری چند برنامه ایران‌شناسی برای او می‌گذاشتم». او در ادامه رئوس این برنامه ایران‌شناسی، «به شامل دیدار با خانواده محترم شهید، استماع اظهارات سردار سلیمانی درخصوص اوضاع واقعی منطقه، بازدید از تأسیسات هسته‌ای ایران، ملاحظه شواهد و مدارک مربوط به آثار تحریم‌های آمریکا بر مردم، دیدار از آثار چند هزارساله تمدن و تاریخ ایران و نهایتاً توجه به سه توافق‌نامه منعقد شده بین ایران و آمریکا، در شش بند به تفصیل توضیح می‌دهد. اکنون پس از گذشت چند روز از درج آن یادداشت و با فروکش کردن نسبی اظهارنظرها درباره اصل موضوع مذاکره با آمریکا و نوع واکنش مناسب به پیشنهاد ترامپ، با مغتنم شمردن فرصت به‌عنوان معلم کوچکی که سال‌هاست درس «دیپلماسی» در دانشگاه تدریس می‌کند، چند نکته را صرفاً درباره مضمون این یادداشت متذکر می‌شوم.

ادامه در صفحه ۱۵

یادداشت

سنگ زیرین انقلاب

عراقی با محبت با ما برخورد می‌کنند و همه چیز خوب است!». دو روز از رفتن نمایندگان صلیب سرخ می‌گذشت که سرگرد محمودی وارد زندان شد تا مقدمات پذیرایی را برایش فراهم کند! او شکنجه‌گر مخصوص سید بود و قبل از آمدن نمایندگان صلیب سرخ هم برای گرفتن زهر چشم و تهدید به قتل، مته برقی را تا استخوان سر او فرو برده بود! سرگرد محمودی که به زبان فارسی هم مسلط بود، درحالی‌که خنده‌ای خشک و بی‌روح و از سر تکبر و موفقیت پر لب داشت، رو کرد به سید ما و گفت: «هان! سید چرا حقیقت را به نمایندگان نگفتی؟! ترسیدی که دوباره مته روی سرت بگذارم؟!...!؛ اما سید مثل همیشه با سکوت معتادار خود که نشان از وقار و آرامش قلبی او بود، با روی گشاده و لبخندی پر لب که خاص اولیای خداست گفت: «سرگرد محمودی، برادر عزیز، تو خود در طول این مدت که مسئول ادیت و آزار من بودی، بارها مشاهده کردی که هیچ‌گاه از نحوه برخورد و رفتار شما نسبت به خود شکوه و شکایتی نداشته‌ام و در حین شکنجه کوچک‌ترین اعتراضی نکرده و فریادی نزده‌ام! به خدای احد و واحد، من جز از معبود و خالق خویش از هیچ چیز می‌توانم امید داشت، حتی اگر «فی فقر السجون» باشی. نمایندگان صلیب سرخ پس از دو سال سراغش آمده بودند و به‌اصطلاح می‌خواستند او را به زندان بفرستند و در آنجا بکشند. او می‌گوید: «به این دلیل که هم ما مسلمانیم و هم شما، اما نمایندگان صلیب سرخ غیرمسلمان بودند، مگر در قرآن نخوانده‌ای که می‌فرماید: «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» و خداوند هرگز برای کافران به زیان مؤمنان راهی (تسلطی) نگذاشته است (۱۴۱- نساء). به خدا قسم نخواستم شکایت یک مسلمان را به غیرمسلمان کنم». این‌گونه بود که سرگرد محمودی یعنی از شدت عذاب وجدان، کلاه نظامی‌اش را به زمین کوبید و اشکش جاری شد و شد عبد و عبید سید مظلوم آزادگان کشور حجت‌الاسلام سیدعلی‌اکبر ابوترابی (روحش شاد و یدادش همواره گرامی باد).

مقام معظم رهبری فرمودند: «آزادگان سنگ زیرین این انقلاب هستند». ۲۶ مرداد سالروز بازگشت آزادگان سرافراز به میهن اسلامی مبارک.

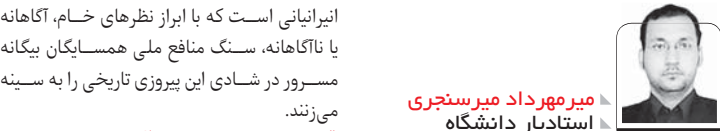

رضا بیادی آزاده

«همانا من برای اتمام مکارم اخلاق مبعوث شدم». پس از دو سال حبس انفرادی در اداره استخبارات بغداد، درهای سلول که در یک زیرزمین واقع شده بود، باز شد. شاید در این مدت به اندازه انگشتان دست‌هایش آفتاب را ندیده بود، همچنین ماه و ستارگان را... . آثار شکنجه و پذیرایی‌های مخصوص! که بعضی‌ها به‌ویژه سرگرد محمودی، افسر ارشد بود، از او کرده بود، بر چهره و رخسارش نمایان بود. چهره‌ای زرد و رنگ‌پریده با بدنی نحیف و رنجور از درد... اما او در آن تاریکی مطلق، با افق‌های دور نسبت داشت و روزنه‌های امید و روشنایی‌بخش را می‌دید... بلکه خود به هاله‌ای از نور تبدیل شده بود و به سایر هم‌بندانش روشنی می‌بخشید و امید. از جدش موسی‌بن‌جعفر علیه‌السلام آموخته بود که همیشه و درهرحال می‌توان امید داشت، حتی اگر «فی فقر السجون» باشی. نمایندگان صلیب سرخ پس از دو سال سراغش آمده بودند و به‌اصطلاح می‌خواستند او را به زندان بفرستند و در آنجا بکشند. او می‌گوید: «به این دلیل که هم ما مسلمانیم و هم شما، اما نمایندگان صلیب سرخ غیرمسلمان بودند، مگر در قرآن نخوانده‌ای که می‌فرماید: «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» و خداوند هرگز برای کافران به زیان مؤمنان راهی (تسلطی) نگذاشته است (۱۴۱- نساء). به خدا قسم نخواستم شکایت یک مسلمان را به غیرمسلمان کنم». این‌گونه بود که سرگرد محمودی یعنی از شدت عذاب وجدان، کلاه نظامی‌اش را به زمین کوبید و اشکش جاری شد و شد عبد و عبید سید مظلوم آزادگان کشور حجت‌الاسلام سیدعلی‌اکبر ابوترابی (روحش شاد و یدادش همواره گرامی باد).

یادداشت

سه‌م ایران در خزر چقدر است؟

میرمهرداد میرسنجری استادیار دانشگاه

امضای کنوانسیون رژیم حقوقی دریای کاسپی جدای از تحلیل محتوایی، سبب موضوع‌گیری‌های متنوعی در میان ایرانیان درون و برون مرز شده است. گروهی، غالباً از طیف روزنامه‌نگاران و کنشگران سیاسی جناح اصلاح‌طلب حامی دولت، با دفاع تمام‌قد از کنوانسیون امضاشده، سعی در القای مقبولیت سه‌م تقبیل‌یافته ایران را در دریای کاسپی دارند و از دست‌رفتن حق مستتر ۵۰ درصد در قراردادهای ۱۹۲۱ و ۱۹۴۰ را توهم، رؤیا و خواستی نادرست که از سوی نیروهای ضدنظام تحریک می‌شود، معرفی می‌کنند. عده‌ای دیگر نیز با تأکید بر توافق امنیتی کنوانسیون، ممنوعیت حضور بیگانگان را در دریای کاسپی (که عیناً در قراردادهای ۱۹۲۱ و ۱۹۴۰ نیز آمده است)، بزرگ‌ترین دستاورد آن معرفی می‌کنند. در نقطه مقابل، گروهی دیگر با موضوع‌گیری ضدنظام، کنوانسیون آکتانو را ترکمانچای دوم و دریای کاسپی را تجزیه‌شده و از دست‌رفته معرفی می‌کنند. در این میان اما تحلیل‌گران ایرانی‌گرا، مسئله را نه موفقیتی بی‌تأثیر و نه شکستی فضاحت‌بار و پرونده‌ای بسته‌شده می‌بینند. این گروه اهمیت حفظ تمامیت ارضی را نه در چارچوب دسته‌بندی‌های سیاسی اصلاح‌طلبی و اصولگرایی درون نظام و نه در پیوند با گروه‌بندی‌های سیاسی ضدیت با نظام بلکه به‌عنوان مسئله‌ای راهبردی، ملی و بلندمدت برای جامعه ایرانی و تسل‌های آینده ارزیابی می‌کنند که هنوز قانون اساسی موجود، راه‌های را برای جلوگیری از یک واسفای تاریخی برای ما باز گذاشته است. ایران‌گرایان بر این باورند که برای دفاع از تمامیت ارضی و حقوق ملی ایران، فقط مدرک تخصصی دانشگاهی مرتبط از جمله علوم سیاسی، حقوق، ژئوپلیتیک و... کافی نیست بلکه «باور ایران‌گرایانه و عشق به مادر میهن» لازم و ضروری است که خلا آن در بسیاری از اظهارنظرهای شبه‌کارشناسی وابستگان به یک جناح سیاسی و خودروشن‌فکرپنداران جهان‌وطن، در موضوع اخیر، به‌وضوح نمایان و قابل تشخیص است. برخلاف تبلیغات رسانه‌ای طیف پیش‌گفته، ایران‌گرایان راستین، حق ۵۰ درصدی ایران در دریای کاسپی را توهم نمی‌دانند و براساس مستندات موجود، عین واقعیت می‌دانند و نخواستن، نتوانستن یا امکان‌پذیرنبودن اعمال این حق را «نافی» این حق نمی‌دانند. شکی نیست که توهم، افکار مسموم

۱- ... به موجب قسمتی از فصل سوم عهدنامه [۱۹۲۱ میلادی]، «طرفین معظمتین متعاهدتین با حقوق مساوی از رودخانه اترک و سایر رودخانه‌ها و آب‌های سرحدی بهره‌مند خواهند شد». به موجب فصل یازدهم، «عهدنامه ترکمانچای را که در داشتن بحریه را در بحر خزر از ایران سلب نموده، از درجه اعتبار ساقط دانسته، طرفین رضایت می‌دهند که از زمان امضای این‌معاهده هر دو «بالسویه»، حق کشتی‌رانی آزاد در زیر بیرق‌های خود در بحر خزر را داشته باشند. عهدنامه ۱۹۲۱ به‌طور آشکار بر «حقوق مساوی» طرفین تأکید کرده است. بعضی مرقوم فرموده‌اند که عهدنامه ۱۹۲۱ بر حقوق مساوی طرفین با تصریح بر امر کشتی‌رانی تأکید کرده است؛ حال آنکه این تصریح منحصر به کشتی‌رانی نیست بلکه هر کجا که قبلاً حقوقی از ایران تنصیع شده عهدنامه صراحتاً به حقوق مساوی تأکید کرده است... .

۲- قرارداد [۱۹۴۰ میلادی] نیز براساس «اصل تساوی حقوق» درباره حضور مشترک و با حقوق مساوی در دریاچه مازندران منعقد شده است و اصل «برابری رفتار» و «شرایط یکسان» در همه زمینه‌ها اعم از تردد کشتی‌ها، پذیرش در بنادر، اخذ عوارض، حق کابوتاژ و بهره‌مندی از زیرآبای دیگر برای کشتی‌های طرفین رعایت شده است. از لحاظ ماهیگیری صرف‌نظر از یک نوار ۱۰ مایلی ساحلی که به طور انحصاری (فقط از لحاظ ماهیگیری) به کشور ساحلی تعلق دارد، صید ماهی در سرتاسر بقیه دریاچه برای هر دو کشور آزاد است... علاوه بر قراردادهای یادشده، در مکاتبات معموله بین دو کشور همواره به حقوق مشترک و مساوی طرفین در همه زمینه‌ها تصریح شده است.

۳- سند مهم دیگر اینکه در بند ۲ مارشال کمیسر ملی امور خارجه اتحاد جماهیر شوروی که درباره تسلیم بندر انزلی در تاریخ اول اکتبر ۱۹۲۷ مکتبه‌شده چنین آمده است:

حرف اول

به یاد قربانیان تصادف سندانج

احسان هوشمند

آقای آئینه، خانواده را تا دم در اتوبوس سندانج-تهران شایعیت می‌کنند. دلش آرام نمی‌گیرد، داخل راهرو اتوبوس می‌شود تا از سفر بی‌خطر و همراه با راحتی اعضای خانواده‌اش مطمئن شود. مینا خانم پیش از آن همه وسایل سفر را آماده کرده و مهبای سفر است. کمتر پیش می‌آید مادر و دو فرزند همسفر شوند. معمولاً آقای آئینه در سفرها همراه خانواده است؛ اما این‌بار آقای آئینه نمی‌تواند در سفر همراه خانواده باشد. آقای آئینه نظری به صندلی همسر و بچه‌ها می‌اندازد. اتوبوس کم‌مسافر است. با نگاهی عاشقانه به دخترش می‌نگرد؛ سارا، دختر نوجوان ۱۶ ساله و تیزهوشش که به‌تازگی برگزیده‌شدن المپیاد زیست‌شناسی کشوری را با شادی جشن گرفته است. محمدپارسی خردسال نیز قرار است همسفر مادر و خواهرش باشد. آنها قرار است در تهران به دیدار پسر بزرگ‌تر خانواده که او نیز یکی از نخبگان و تیزهوشان ایرانی است، بروند و چند روزی را با خوشی و شادی همراه سینا به کشت‌وگذار در تهران بپردازند. سارا آرزوهای بزرگی در سر دارد. در و دیوار اتاقش بر است از عکس شخصیت‌های علمی و فرهنگی کشور از دکتر سمیعی، علی شریعتی، شهید امان‌اللهی؛ تا دکتر بهمن بیگی و دکتر مریم میرزاخانسی... . سارا دانش‌آموز نخبه‌ای است که دمی از محیطش غافل نیست. به‌تازگی برای باری به کودکان حاشیه‌نشین سندانج یا پیش گذاشته و با کمک دوستانش به گردآوری کمک پرداخته تا برای روزهای مدرسه‌شان بی‌نیازشان کند. دغدغه سربلندی ایران لحظه‌ای آرام و قرار برایش نمی‌گذارد. آقای آئینه تمام این سال‌ها هر آنچه برای رشد و کمال سینا و سارا لازم بوده، در اختیارشان گذاشته است. سینا آئینه را به‌ترین دانشگاه صنعتی کشور یعنی دانشگاه شریف در رشته برق-مخابرات در مقطع کارشناسی‌ارشد مشغول تحصیل است و سارا هم جزء نخبگان کشوری زیست‌شناسی است. آقای آئینه از اتوبوس پیاده می‌شود و اتوبوس از در پشت ترمینال عازم تهران می‌شود. هنوز اتوبوس از در ترمینال کاملاً خارج نشده که تانکر حامل سوخت درحالی‌که راننده کنترل خودرو را از دست داده، به‌شدت به اتوبوس برخورد می‌کند و دود و آتش اتوبوس مسافران عزیز ما را در بر می‌گیرد. در لحظه‌ای ۱۱ مسافر در کوهی از آتش قربانی می‌شوند.

ادامه در صفحه ۴